

LÄHEMAD ÜRITUSED

ESAS-i juhatus soovib kõigile ilusat suve ja loodab jälle kohtuda seltsi liikmetega suvekoolis või septembrikuu seltsipäeval.

Laupäeval, 7. ja pühapäeval, 8. augustil – ESAS-i III suvekool Lagedil, Tartu spordiveteranide suvekodus Peipsi rannal. Seekordse, juba kolmanda suvekooli õpetuseiva on peidus teemas “**Spordistatistika spordiajaloolase töös**”. Teemat lahkavaid **koolitunde juhatavad** tunnustatud spordistatistika korüfeed **Rein Järva, Juhan Maidlo ja Erlend Teemägi**. Diskuteerima ootame teisigi spordistatistika spetsialiste. Loomulikult on ka kõigil suvekoolist osavõtjatel võimalus ja lausa palve oma mõtted välja öelda.

Suvekoolist osavõtmiseks on vajalik hiljemalt 1. augustiks registreeruda osavõtumaksu 25 krooni tasumisega Eesti Spordiajaloo Seltsi **arveldusarvele nr. 10152001602002 Eesti Ühispanka** (kood 401). Tallinna osakonna liikmed saavad selle maksta ka oma osakonna laekurile. Ka võib jätta (või kulleriga saata) oma osavõtusoov ja seda kinnitav rahatäht Eesti Spordimuuseumi (Tartu, Rüütli 15) teaduri, seltsi juhatuse liikme Rait Männiku (tel. 7300759; seltsi esimees Enn Mainla pole juulis majas) kätte või tema nimele kinnises ümbrikus muuseumi valvelauda (tel. 7300776).

Osavõtumaksu tasunutele kindlustatakse majutus (kaasa tuleb võtta oma voodipesu, jahedama ilma puhul ei tee paha lisatekk. Kuna voodikohtade arv on piiratud, siis võib juhtuda, et hiljem registreerunutel tuleb leppida madratsiga põrandal või võtta kaasa oma telk), **toitlustamine** (õhtu- ja hommikusöök ning kaks lõunat) ja **tasutakse kohalesõidu kulud** (avalduse

alusel bussipiletite esitamisel või eraauto puhul kaugusele vastava bensiinitšeki lisamisel, kusjuures täishind eeldab reeglina autos vähemalt kolme kaasreisijat, milleks Tallinna osakonna liikmetel palutakse hiljemalt augusti esimestel päevadel võtta kontakti oma juhatusega ja tartlastel jt. lõunapoolt sõitjatel juhatusega Spordimuuseumis, kes korraldavad reisiseltskondade komplekteerimist).

Saabumine Lagedile Tartu spordiveteranide suvekodusse on 7. augustil 11.00–12.00. Kohapeal teatatakse täpsem ajakava, milles loomulikult on jäetud koolitundide kõrval aega ka sportlikuks lõõgastuseks ja karastamiseks Peipsi voogudes. Koduteele on planeeritud asuda pühapäeval kella 17 paiku.

Kolmapäeval, 8. septembril kell 1200 – ESAS-i seltsipäev Eesti Spordimuuseumis, kus värskeid Ateena Olümpiamängude muljeid on lubanud tulla jagama **Eesti Spordilehe peatoimetaja Tiit Lääne** ja loodetavasti võtab ta ka kaasa mõne teise vahetult olümpiaareenil emotsioone kogunu.

NB! NB! NB! Teatajas ilmunud informatsiooni ürituste kohta palume võtta osalemise kutsena, sest postikulude kokkuhoiu vajaduse tõttu ei pruugi iga ürituse kohta eraldi kutset järgneda.

KROONIKA

SELTSIPÄEV TALLINNAS

Rein Järva

7. aprilli keskpäeval kohtusid spordiajaloolased Tallinna Matkamaja kaminasaalis. Tallinlaste kord oli korraldada seltsipäev. Varasemal käsitusel olnud teemad said jätku.

“Meie rekordi” teemal rääkis Erlend Teemägi Eesti kergejõustikurekordide arengust ja kergejõustikust ka laiemas plaanis. Ta tõi välja huvipakkuvaid fakte. 1920-ndatel aastatel oli Eesti oma kergejõustikurekordide poolest üks maailma tippriikisid. Ka 1930-ndail ja veel 1940-ndail aastail olime maailma riikide seas auväärsel kohal. Eriti tugevad olid heitealade rekordid, näiteks Gustav Sule odaviskerekord 75.91,5 oli saavutamise hetkel maailmas läbi aegade teisel kohal. Väga paljuski jäi Eesti kergejõustiku potentsiaal realiseerimata 1932. aasta OM-ist eemalejäämise tõttu ja 1940-ndail aastail “raudse eesriide” ettetõmbamise tõttu. Ettekandja ja

Spordimuuseumi koostöös on plaanis sügisel välja anda brošüür “Viidingust Värnikuni”, mis räägib Eesti kergejõustiku heitealadest.

*Erlend Teemägi kuulamas Ōilme Trisbergi luulelist õnnesoovi
75. juubeli puhul*

Teemal “Eesti jäähoki meistrivõistluste arengulugu” tegi ettekande Jaan Ahi. Esimese 15 tegevusaasta (1934–1949) jooksul oli jäähoki puhtalt eestlaste poolt harrastatav spordiala. Kerkis ka üks tippmängija – väravavaht Karl Liiv, kes võeti küll Moskva Dünamosse, kuid “halva eluloo” tõttu Nõukogude Liidu koondisse ei võetud. 1950-ndail ja 60-ndail aastail hakkasid eestlased taanduma. 1953. aastal jõudis jäähoki Ida-Virumaale kinnitades seal kõvasti kanda Narvas ja Kohtla-Järvel. Omaette fenomen Eesti jäähokis on väikelinn Jõgeva, kust on kerkinud ridamisi häid mängumehi. Eesti meistrivõistluste tase oli suhteliselt kõrge tänu siia tulnud vene mängijaile. Huvipakkuv oli teada saada nn sajandi mängijate esikolmikut, mis on järgmine: 1. Julius Raudsepp, 2. Toomas Edur, 3. Toivo Suursoo.

Seltsil on plaanis nii need kui ka varasemad samateemalised uurimused koondada kaante vahele ESM-i ja ESAS-i Toimetiste mõnes järgmises numbris, milleks oodatakse autoritelt korrektselt vormistatud tekste E-maili aadressile – esas@spordimuuseum.ee.

Vaade saali seltsipäeval Tallinna Matkamajas. Esiplaanil istuvad Hans Torim ja Rein Järva, teises reas Uno Aava, Franz Joseph ja Juhan Maidlo.

KOHTLA-JÄRVE SPORDIHUVI KLUBI KOOSOLEMISEST.

Arthur Ruusmaa

Kohtla-Järve Spordihuvi Klubi saab kokku iga kuu kolmandal kolmapäeval kell kuus (kolm K-d) õhtul ja järjekordne kokkusaamine oli 21. aprillil, kui külas oli Võrumaa muuseumi teadur Arthur Ruusmaa, kes rääkis põlevkivibasseini spordielu ja -baaside algusest. Kõneleja rääkis oma varasematest uurimustest sporditeemadel ja käsitles spordielu kulgu Kohtla-Järve mail ja põlevkivibasseinis, spordi ja kultuuri koostööd (Kohtla-Järvel ja Kiviõlis), kaevuritele omaseid raskejõustikualasid ja teisi viljeletud spordialasid (tennis, golf, male).

Uuesti tõstatati üles spordiajaloo uurimise vajadus ja tõdeti, et aktiivsemalt oleks vaja uurimistöödesse kaasata noori ja aktiivsemalt osaleda oma uurimistöödega ESM-i korraldatud spordiajalooliste teatmematerjalide kogumise võistlustel. Arutelu jätkus hiliste õhtutundideni ja vaeti ka ESAS-i talvise laagri korraldamise võimalusi Ida-Virumaal.

ÕHTU KALEVI SPORTLASKLUBIS

Neljapäeval, 22. aprillil kogunesid Tallinna spordiajaloo sõbrad Kalevi Sportlasklubisse järjekordsele osakonna seltsiõhtule, kus üheks jututeemaks oli jällegi aastaraamat 1940–1955. Õhtu naelaks aga oli aastatel 1964–1974 Eesti spordijuhina ametis olnud ja hiljem pikka aega võimlemise juhtorganites tegutsenud Heino Sisaski esinemine, kes jagas mälestusi oma elust koos spordiga.

MÕRA JÄRJEPIDEVUSES

Juba kümmekond aastat oleme harjunud aprilli teisel poolel kogunema alati esinduslikult korraldatud Kalevi ajaloo päevale, kuid nüüd peab „Teataja“ toimetaja kahetsusega tunnistama, et tegi eelmises numbris ennatlikku reklaami. Tundub, et selle ürituse teokssaamise peamisele initsiaatorile Johannes Nittimile pole leitud võrdväärset jätkajat ja tagajärjeks oligi ajaloopäeva ärajäämine. Loodame, et järgmisel aastal on organisatsioonid tead järele koondunud ja Kalevi ajaloo päevad jätkuvad.

SPORDI SUURKUJUD PÄRNUS

Vaade Pärnu Muuseumi näitusesaali

Aprilli lõpunädalal suleti üle kahe kuu Pärnu Muuseumis eksponeeritud Eesti Spordimuuseumi koostatud näitus „XX sajandi Eesti spordi suurkujud“, mis oli koostatud Eesti Spordiajaloo Seltsi küsitluse põhjal. Pärnakad said näha meie spordi 19 suurkuju eesotsas sajandi sportlase Paul Keresega. Nii esinduslikku esemelist osa auhindade, meenete ja medalite näol enam rohkem korraga vaataja ette pole võimalik tuua, sest „koorekiht“ leidis koha spordimuuseumi püsinäitusel. Kuid stendiosa spordikorüfeeide fotode ja sporditulemustega on eksponeeritav ka eraldi, kui selleks kuskil kellelgi soovi on ja sellest spordimuuseumile teada annab.

KOOLITUSPÄEV AJALOOARHIIVIS

Ille Palm

Eesti Spordiajaloo Seltsi koolituspäev toimus seekord Eesti Ajalooarhiivis Tartus, täpsemalt Vahi tänava nn. vahehoidlas. 5. mail said vahehoidla perenaise, Ajalooarhiivi kogude osakonna juhataja Kaja Pulloneni õpetlikust jutust osa kahjuks üsna tagasihoidlik osa seltsi liikmetest.

Vahearhiivi maja valmis 1999. aasta talvel ja see on esimene kaasaegne hoidla, vähemalt Tartus. Samal aastal muudeti Eesti arhiivisüsteemi: arhiivid koondati Eesti Rahvusarhiivi alla (jäi lisaks vaid kaks munitsipaalarhiivi). Vahearhiivi on koondatud peamiselt personalidokumendid, sealhulgas asutustest, mis lõpetasid töö. Need on vajalikud tööstaaži tõestamiseks ja põhitegevus ongi päringutele vastamine ja personalidokumentide hoidmine. Tartu vahearhiivis on Lõuna-Eesti ja Pärnu maakonna dokumendid. Kahjuks ei ole siin 3. sektori dokumente, kuna pole seadust, mis neid kohustaks arhiivi andma. Osaliselt on siin ka Tartu maa-arhiiv (selle all ka endise Tartu linnaarhiivi materjalid).

Spordiasutustest on siin näiteks Tartu kehakultuuri- ja spordikomitee, Ratsaspordibaasi, Elva kehakultuuri- ja spordikomitee jt. arhiivid, enamasti siiski töötajate personaalsed materjalid. Samuti Tartu Ülikooli materjalid, väljaarvatud personalidokumendid, mis on TÜ arhiivis. Vahearhiivi saabuvad ka näiteks kirikuraamatud, mis siin arvele võetakse ja mis tellimisel kasutamiseks viiakse Liivi tänava arhiivi uurimissaali.

Vahearhiivis töötab kuus inimest. On 14 hoidlaruumi á 139 m², osa neist hetkel veel sisustamata. Kokku on 1500 riulimeetrit. Hoidlates hoitakse temperatuur 16–18 kraadi ja suhteline niiskus 40–45 protsendi juures. Teisel korrusel on väike lugemissaal ja paar ööbimisruumi, mida võimalik üürida kaugematele uurijatele.

SPORDIMUUSEUMIS PUHUB HELLASE TUUL

7. mail toimus Eesti Spordimuuseumi XVI konverents, mis oli pühendatud olümpia-aastale ning Kreekale. Juttu tuli Vana-Kreeka spordist, antiikolümpiamängudest ja spordikultuurist laiemalt ning muidugi ka 13. augustil avatavatest Ateena suveolümpiamängudest. Oma sünnimaale tagasijõudvate olümpiamängude ajalugu ja Kreeka olidki konverentsi ettekannete läbivaks teemaks. Ettekandjaid oli nii Spordimuuseumist (Kalle Voolaid, Rait Männik) kui mujaltki (Mart Siimann, Peep Raun, Joe Noormets), kaugeim külaline oli USA-st (Penn State University õppejõud Elizabeth Hanley).

Konverentsi lõpus avas Eesti Olümpiakomitee president Mart Siimann muuseumi uue näituse "Hellase tuul". Eksponeeritud on muuhulgas Tartu Ülikooli Kunstimuuseumi kogudest pärit koopiaid antiikskulptuuridest, Eesti Draamateatri etenduse "Zorbas" kostüüme, Tartu Ülikooli professori Anne Lille kogust pärinevat Kreeka keraamikat jmt.

Lähenevaid olümpiamänge meenutab pidevalt uuenev näituse osa, mis kajastab Ateena olümpiamängude Eesti sportlasdelegatsiooni hetkeseisu. Septembrikuuni avatud näitust ilmestab Rein Lepiku meeleolukas vaatefilm Kreekast.

Kreeka vaimust kantud päeva lõpetuseks oli kõigil võimalus Elizabeth Hanley juhendamisel õppida Kreeka tantse.

SPORDIMUUSEUMIS UUS PÜSINÄITUS AVATUD

12. mail avas kultuuriminister Urmas Paet Eesti Spordimuuseumi uue püsiekspositsiooni. Väljapanek võtab enda alla üle 300 ruutmeetri ning see on suunatud kõige laiemale spordihuviliste ringile. Iga ruum on pühendatud eraldi teemale või ajastule. Rohkelt on kasutatud teatraalseid elemente, kaasaja tehnilisi võimalusi. Külastaja saab tutvuda Eesti spordilooga rännates ajas läbi kogu viimase 150 aasta Eesti ajaloos. Palju on külastajal võimalusi ka aktiivset ise kaasa lüüa – kas jalgratta simulaatoril vändates ennast Erika Salumäega võidu kihutamas kujutledes või köieveos reheahju tagant väljaastuvate külameestega jõudu proovides, virtuaalsel olümpiaretkel osaledes, vanade pommidega poseerides end fotografeerida lastes, "kohvikunurgas" vana spordi(aja)kirjandust sirvides jne., jne. Ka ilmestavad ekspositsiooni oma suursugususega rabav olümpiasaal, väike kinotuba, arvutid-infokioskid ning erinevate aegade muusika jne.

Tükike ekspositsioonist külastajate ootuses

Aga ega kõike polegi võimalik sõnadega seletada, parem ju kord näha, kui kümme korda kuulda. Siinkohal on õige aeg ära märkida, et Spordimuuseumiga kokkuleppel on ESAS-i liikmetele liikmekaardi esitamisel sissepääs tasuta.

UUDISEID VÕRUMAALT

Arthur Ruusmaa

Võrumaa muuseumis said 14. mail kokku Võrumaa spordiveteranid, et arutada Võrumaa spordiajaloo raamatu väljaandmisega seotud probleeme. Senini saabunud materjalidest andis ülevaate proua Helgi Noormets, üks koguteose koostajaid. Vaadati laekunud materjalid üle ja otsustati, mis saavad kogumikku ja mida tuleb juurde hankida.

Üsna korralikult on valmis Võrumaa spordilugu kuni 1940. aastani, spordialadest on head artiklid murdmaasuusatamise, vee-motospordi, spordiühingute ja spordijuhtide kohta, palju on kogutud mälestusi ja

meenutusi. Samas on ka alasid, mille kohta on materjale puudulikult, näiteks võrkpall, jalgpall, ka maadlus. Arutati ka raamatu nime üle ja otsustati, et kuna kaante vahele saab osa Võrumaa spordilugu, siis – "Võrumaa spordist läbi aegade."

Vaadeldi ka üle teemad, mis vajaksid veel kajastamist ja täiendamist ja veenduti, et kuigi tehtud on küllaltki palju, on töö lõpp veel kaugel.

ILMUS RAAMAT ALEKSANDER KREEGIST

Rein Järva

20. mai õhtupoolikul kohtusid Tallinna osakonna liikmed Kalevi sportlasklubis. Peale tavakohast infovahetust jõuti osakonna päeva põhiteema juurde – Aarand Roos tutvustas oma äsjailmunud raamatut Aleksander Kreegist, 1938. aasta Euroopa meistrist kuulitõukes. Ta rääkis väga haaravalt ja emotsionaalselt raamatu saamisloost.

Käsikiri sündis ajavahemikul august 2002 kuni märts 2004. Uurimise teema oli äärmiselt huvitav, kuna A. Kreek oli vastuoluline ja eraklik isiksus. Töö käigus küsitles A. Roos ligi 50 inimest, uuris läbi Eesti ja Rootsi perioodilisi väljaandeid, suhtles mitme riigi kergejõustikuliiduga ja samuti EAA-ga ja IAAF-iga. Koostajal tuli kokku puutuda samade probleemidega, mis kodumaalgi – spordiametnike huvi ja teadmised spordiajaloo osas on kasinad, andmebaasid tihtipeale hävinud. Näiteks 1946. aasta Oslo EM-i kohta korraldajatel arhiivandmed puuduvad. Kõik see tegi uurimistöö raskemaks, kuid samas tegi iga ootamatu leid palju rõõmu.

Kokkuvõttes – 94 leheküljeline tihedas kirjas raamatukene, mille väljaandmist toetasid välis-eestlased, on väga vajalik teos Eesti spordiajaloo varasalve. Ideaalmudel is peaks väikese riigi iga suur spordimeister saama (kunagi) kaante vahele. Aarand Roos pälvis tänu oma ettevõtlikkuse ja entusiasmi eest Eesti spordiajaloo seni avamata lehekülgede uurimisel.

ERAKORRALINE SELTSIPÄEV

Oli kaks põhjust, miks kokku tulla tavapärasest erineval ajal – kolmapäeval, 26. mail. Esiteks oli aeg teha kokkuvõtteid spordiajaloolise teatmematerjali kogumise võistlusest, mille tulemustest allpool. Teiseks oli meie seltsikaaslane Aarand Roos valmis saanud järjekordse uue raamatu, sedakorda kuulitõuke Euroopa meistrist Aleksander Kreegist.

Eelmisel nädalal Tallinnas esitletud raamatu tutvustamist tartlastele alustas Aarand Roos põhjendusest, miks ta seda tegi. Ajendiks olnud segadused Aleksander Kreegi sünniajaga, mis viisid lõpuks põhjaliku uuringuni tema elu, tegevuse ja sportlike tulemuste kohta. Aarand Roos kontakteerus raamatu koostamiseks paljude inimestega, töötas läbi mitmesuguseid ajalehti ja hankis arhiivimaterjale. Ta kirjeldas elavalt raamatu saamislugu ja sellega seotud probleeme, oma edu ja ebaedu andmete muretsemisel, saadud materjali kasutamisel, peatus raamatu väljaandmise hinnal ja avaldas tänu toetajatele.

Oma elava ja emotsionaalse esinemise lõpetas Aarand Roos üleskutsega uurida Venemaa-eestlaste spordilugu, sest see on samavõrd huvipakkuv ja kindlasti veelgi vähem käsitlemist leidnud, kui mujale maailma paisatud eestlaste käekäik.

TEATMEMATERJALI KOGUMISE VÕISTLUSE AUHINNAD JAGATUD

XXVII Eesti Spordimuuseumi teatmematerjali kogumise võistlus lõppes lõppes 31. märts 2004. Žürii (ESM peavarahoidja Kaie Voolaid, juhtivteadur Enn Mainla ja teadur Anu Sillastu) tegi otsuse 20. mail, mis kuulutati välja Eesti Spordiajaloo Seltsi seltsipäeval Eesti Spordimuuseumis 26. mail 2004.

Laekus 16 tööd 14 autorilt kokku 1003 lehel, s.h. 100 fotot, 3 diplomi blankot, 1 võistlusnumber + reklaambrošüürid, postkaardid. Seekordse tagasihoidlikuma laekunud tööde arvu tingis tudengitööde tunduvalt väiksem arv, aga oleks igati teretulnud ka seltsi liikmete suurem aktiivsus, sest ega 28. võistluski tulemata jää.

Seekord jagunesid auhinnad alljärgnevalt:

I AUHIND ja parim spordiala ajalugu

VELLO VIIRSALU. Eesti orienteerumine aastatel 1967-1969 ning kaardi-revolutsioon. Orienteerumissport läbi aegade IX. Nõo-Tartu 2004. 151 lk.

II AUHIND ja parim biograafiline töö

AARAND ROOS. Ära sa tule siia meistritiitlit kaitsma! Aleksander Kreegi lugu. 2004. 82 l.

III AUHIND ja parim kroonika

AURI LAASPERE. ESVL kroonika 2003. Tallinn 2004. 267 l. 9 f., 2 diplomi blankot.

ERIAUHINGNAD:

Parim mälestuste kogu

NORA KUTTI. Meenutades ja (vanu) ajalehti sirvides. Kergejõustik XVI (XI). Tartu 2004. 109 l., 24 fotot, 9 reklaambrošüüri, 1 võistlusnumber, 1 diplomi blanko, 5 postkaarti.

Parim autobiograafiline töö

ARVO PUTMAKER. Esimene nõukogude okupatsiooni aasta 1940/1941. Tallinn 2003. 19 lk.

Parim võistlusülevaade

NORA KUTTI. Meenutades ja (vanu) ajalehti sirvides. Ujumine XVII (IX). Tartu 2004. 98 l., 12 fotot, 24 reklaambrošüüri, 1 programm, 1 postkaart.

Parim üliõpilastöö

RISTO KIVISIKK. Aura Keskus. Tartu 2003. 10 l.

ERGUTUSAUHINGNAD:

KALJO-MIHKEL JOHANNES. Aja sammud III. 1946-1989. Matkasündmusi ajaliselt järjestuses. Tallinn 1997. 21 lk.

MEINHARD KIRM. Spordi võimalikkusest GULAG-is. Suure-Jaani 2001. 4 l., 2 f.

NORA KUTTI. Tartu Spordiveteranide Koondis 2003. Tartu 2004. 125 l.

JAAN NIINEP. Laskesport Kaagveres aastatel 1957-1960.; Heli ja tema treeningukaaslased tulejoonel aastatel 1966-1973. 2002. 11 l.

ARTHUR RUUSMA. Raskejõustikku puudutav materjal Võrumaa muuseumi kogudes ja ekspositsioonis. Võru 2004. 53 l.

VAMBOLA REMMEL. Pärnu Spordiveteranide Koondise MMIII kroonika. 2004. 156 l. 53 f., ajalehe väljalõiked.

SPORDIMUUSEUMIS RÄÄGITI KORVPALLIJUTTU

2. juuni seltsipäeval pidid pettuma need, kes tulid kuulama maailmameistrit ja kahekordset olümpiamedalisti Jaak Lipsot. Kahjuks ei lubanud tervis tal seekord Tartu sõitu ette võtta, kuid korvpallijutt ei jäänud

siiski ajamata. Kuulajate ette astus samavõrd korvpalliga sinasõber mees – ise omal ajal edukalt mänginud ja kaks korvpalliraamatut koostanud, korvpallireporterina kõigile selle mängu austajatele tuttav Vello Lään.

Kohal olnud kümnekond seltsi liiget ja ligi 30 Rakvere korvpallipoissi said kõigepealt kuulda Jaak Lipso sportlasteest. Kõneleja rõhutas Jaak Lipso mitmekülgset (ujumine, tennis, ratsutamine), mis aitas palju kaasa tema sirgumisele tippkorvpalluriks, kes juba koolipoisina kuulus Eesti täiskasvanute koondisesse. Ta oli esimene, keda kutsuti Bostonisse profimängijaks, mis küll jäi mõistagi tolle aja Eestis realiseerimata.

Vello Lään jagas ka oma mängimise aegseid meenutusi ja vastas asjatundlikult arvukatele küsimustele endiste korvpallurite, korvpalli suurvõistluste (kus viibinud raadioreporterina) ja korvpalli kohta üldse.

Vello Lään kuulajate ees

□ □ □ □ □ □ □

**Eesti Spordiajaloo Selts tänab Eesti Kultuurkapitali
seltsi tegevuse toetamise eest!**

□ □ □ □ □

**Eesti Spordiajaloo Seltsi Teataja nr. 30
koostas ja toimetas Enn Mainla**